

Geleidebrief Kaderstellend

Naam voorstel BLD-050	Statenvoorstel nieuwe hoogspanningsverbinding Zuid-West 380kV-west		
	Commissie Ruimte	22 april 2016	
Betreft vergadering	Provinciale Staten	3 juni 2016	
Te verzenden	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	19 april 2016		
Commissiegriffier	Alma van Wallenburg	0118 – 63 12 65	ac.v.wallenburg@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Louis Engelbert	0118 – 63 11 92	ljm.engelbert@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Ter inzagelegging van ontwerp Rijksinpassingsplan (RIP) 380 kV-verbinding; gelegenheid indienen reactie PS bij minister EZ uiterlijk voor 7 juni 2016.
Bevoegdheid	PS
Wat stellen GS voor?	Instemmen en bekrachtigen van ingestuurde zienswijze GS door PS op het RIP Zuid-West 380kV-verbinding; GS opdragen de minister van EZ hierover te informeren.
Argumenten	Nut en noodzaak van het project 380kV staan in Zeeland al geruime tijd ter discussie. Een alternatieven onderzoek werd gemist. Door provincie en gemeenten Borssele, Kapelle en Reimerswaal is daarom een onafhankelijk onderzoek/quick scan naar nut en noodzaak en mogelijke alternatieven geïnitieerd. Het resultaat van de quick scan door Bureau D-Cision is op 13 april jl. toegelicht door de onderzoeker aan PS en raadsleden. Het resultaat is als bijlage toegevoegd aan het statenvoorstel.
Doelen en effecten	Het ontwerp RIP regelt de planologische inpassing van een nieuwe 380kV-verbinding van Borssele naar Rilland. De verbinding maakt onderdeel uit van een nieuwe verbinding tussen toekomstige windparken voor de Zeeuwse kust en de landelijke ring bij Tilburg. Het ontwerp RIP voor het net op zee naar Borssele wordt gelijktijdig voorgelegd aan de cie Ruimte op 22 april 2016.
Controleren	
Uitvoering	
Informeren	
Kosten en dekking	
Overige informatie	B&W van Reimerswaal en Kapelle hebben een gelijksoortige zienswijze ingediend bij het ministerie EZ en verzoeken hun raden ook die te

	bekrachten. De uitkomst van de quick scan is voor gemeente Borsele aanleiding om verder af te zien van een reactie. Onderzoeksbureau D-Cision zal op 22 april vertegenwoordigd zijn in de commissie Ruimte.
Resultaat commissiebehandeling	

bericht op brief van:

uw kenmerk:

ons kenmerk: 16005875

afdeling: Ruimte

bijlage(n): div.

behandeld door: L.J.M. Engelbert

doorkiesnummer: 0118-631192

onderwerp: Behandeling statenvoorstellen

De voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

PROVINCIE ZEELAND	
AFD ^{SG} AFD. TERM. JN	AMBT. P. Joosse
DATUM 13 APR. 2016	
DOC.NR. ZAAK NR. CLASS.	

verzonden:

12 APR. 2016

Middelburg, 12 april 2016

Geachte voorzitter,

Hierbij sturen wij u een voorstel aan Provinciale Staten over de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding en een voorstel aan Provinciale Staten over het net op zee Borssele.

Wij verzoeken u deze voorstellen in deze volgorde te behandelen in de vergadering van de commissie Ruimte van 22 april 2016 en vervolgens in Provinciale Staten van 3 juni 2016.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag: € 0,00

Financiële consequenties opdracht / uitbesteding: .

Kostensoort:

Bedrag:

Gedeputeerde

belast met

behandeling:

mevr. C.M.M. Schönknecht-Vermeulen

Vergadering PS: 3 juni 2016

Nr: BLD-050

Agenda nr:

Vergadering GS: 12 april 2016

Nr: 16005870

Onderwerp:

Nieuwe hoogspanningsverbinding
Zuid-West 380 kV-west.

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

De minister van Economische Zaken stelt Provinciale Staten in de gelegenheid te reageren op het ontwerp Rijks inpassingsplan voor de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding. De provincie heeft samen met de betrokken gemeenten zelf onderzoek laten doen naar nut en noodzaak en mogelijke alternatieven. Daaruit blijkt dat er, anders dan uit het inpassingsplan blijkt, mogelijkheden zijn om gedeelten van het project ondergronds te brengen. Provinciale staten roepen de minister op de mogelijkheden verder met de provincie en gemeenten te onderzoeken.

Op 3 maart 2016 heeft de minister van Economische Zaken u het ontwerp Rijks inpassingsplan voor de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding van Borssele naar Rilland toegestuurd. U wordt daarbij om een reactie voor uiterlijk 7 juni 2016 gevraagd. De formele termijn voor het indienen van een zienswijze bedraagt echter 6 weken en liep tot 14 april jl. Omdat wij er aan hechten uw opvatting ook als formele zienswijze kenbaar te maken en om binnen deze termijn te blijven hebben wij bijgevoegde reactie namens u reeds ingestuurd. Aan u wordt nu om instemming met de ingediende zienswijze gevraagd en deze tevens als uw reactie te bekrachtigen.

Het toegestuurde ontwerp Rijks inpassingsplan regelt de planologische inpassing van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding van Borssele naar Rilland. Het maakt onderdeel uit van een nieuwe verbinding tussen de toekomstige windparken voor de Zeeuwse kust en de landelijke ring bij Tilburg. Het ontwerp Rijks inpassingsplan voor het net op zee naar Borssele wordt gelijktijdig aan u voorgelegd. Het nieuwe hoogspanningsstation bij Rilland hebt u reeds behandeld en voor wat betreft het gedeelte Rilland-Tilburg vindt een nieuw MER onderzoek plaats.

Nut en noodzaak van het project staan in Zeeland al geruime tijd ter discussie. Een alternatieven onderzoek wordt gemist. Op vragen die wij samen met de betrokken gemeenten aan de minister hebben gesteld zijn in de beantwoording geen nieuwe inzichten naar voren gekomen. Ook de toelichting van het voorliggende inpassingsplan overtuigd niet.

Uiteindelijk is dit voor ons aanleiding geweest om in samenspraak met de gemeenten met behulp van onafhankelijk deskundigen van bureau D-Cision met een quick scan zelf onderzoek naar nut en noodzaak en mogelijke alternatieven te laten uitvoeren. Het resultaat van de quick scan treft u als bijlage aan en is onlangs aan u toegelicht.

Op 2 december 2015 heeft de minister van Economische Zaken met een brief de 2de kamer geïnformeerd over de resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden van verkabeling en de consequenties hiervan voor met name het project Zuid-West 380 kV. Hij geeft aan dat uit advies van Tennet naar voren komt dat ondergronds aanleggen van tracégedeelten Borsele-Rilland niet

mogelijk is, omdat dan ontoelaatbare hoge overspanningen kunnen ontstaan op zowel het 380 kV station Borssele als Rilland. Ondergronds aanbrengen van 10 km acht de minister voor het gedeelte Rilland-Tilburg wel mogelijk. Mogelijk zelfs nog uit te breiden naar 20 km.

Uit het in onze opdracht zelf verrichte onderzoek blijkt nu echter dat de beperkingen in Zeeland veroorzaakt worden door de knip die wordt aangebracht in het project 380 kV hoogspanningsverbinding Borssele-Tilburg. De hoge overspanningen die zich voor kunnen doen bij alleen aanleg van het gedeelte Borssele-Rilland (fase 1) verdwijnen op het moment dat ook fase 2 (Rilland-Tilburg) is aangelegd. Dan ontstaat een compleet andere situatie waarbij ook in het gedeelte Borssele-Rilland de mogelijkheid ontstaat om tracégedeelten van de 380 kV ondergronds aan te brengen. Onze onderzoekers geven bovendien aan dat met het treffen van technische voorzieningen de geconstateerde overspanningen, ook voor alleen fase 1, beheersbaar kunnen blijven.

Uit het alternatievenonderzoek komt verder naar voren dat wanneer de minister toch niet zou willen kiezen voor het ondergronds brengen van een 380 kV verbinding in Zeeland er nog andere mogelijkheden zijn om de impact van het project te verminderen. In ons onderzoek is een variant in beeld gebracht waarbij er voor wordt gekozen om delen van de 150 kV verbinding ondergronds aan te brengen en de nieuwe en bestaande 380 kV samen te brengen over het gehele tracé in plaats van alleen op het gedeelte Borssele-Willem Annapolder. Nu alsnog blijkt dat er ook in Zeeland mogelijkheden zijn voor verkabeling een variant die volgens ons nader bekeken dient te worden.

Daarnaast is bij bestudering van de ter inzage liggende besluiten geconcludeerd dat bij het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 er onvoldoende zorgvuldig is gehandeld om effecten op kenmerkende natuurdoelen van de Oosterschelde en Westerschelde te voorkomen. Dit is in overleg met het ministerie reeds eerder kenbaar gemaakt, maar heeft niet geleid tot aanpassingen.

Wij constateren dat de stukken waarop de aanvraag is gebaseerd, gedateerd zijn, ontbreken of geen onderdeel uitmaken van het ontwerpbesluit. Verder is het uitgangspunt van de beoordeling van effecten op natuur foutief ingestoken. Er wordt uitgegaan van een geringe verandering van enkele draden en het project wordt niet beoordeeld als een nieuwe hoogspanningsverbinding. Verder geven de onderliggende stukken een onvolledig beeld van mogelijke effecten op de natuur. Onderzoeken ontbreken op de locaties waar meeste effecten zijn te verwachten (traject Kruiningen – Rilland). Essentiële onderdelen waaronder stikstofdepositie, habitattypeverlies en draadslachtoffers worden niet of onjuist onderzocht en beoordeeld in relatie tot de natuur doelstellingen.

De huidige insteek van het project zal naar onze mening leiden tot significant negatieve effecten op de natuurdoelen van de Natura 2000-gebieden Oosterschelde en Westerschelde & Saeftinghe waarvoor wij in Europees verband een verplichting hebben om deze te behalen. Met de huidige inspanningen en ontwikkelingen is dit al een lastige opgave. Het is vanuit de natuuropgave dan ook niet wenselijk en juridisch gezien ook niet mogelijk een vergunning voor het huidige tracé te verlenen. Ook uit dit oogpunt pleiten wij er bij de minister voor om op het tracé waar de effecten op de natuur zich concentreren (grootweg Willem Annapolder-Rilland) te kiezen voor een van de alternatieven. Wij verwachten dat daarmee negatieve natuur effecten kunnen worden voorkomen.

De uitkomst van de quick scan en onze bevindingen over de impact op de natuurwaarden zijn voor ons aanleiding geweest om bijgevoegde zienswijze namens u en binnen de wettelijke termijn van 6 weken bij de minister in te dienen. Wij stellen u voor deze reactie te bekrachtigen en ons op te dragen de minister van Economische Zaken hierover te berichten. Burgemeester en wethouders van Reimerswaal en Kapelle hebben een gelijksoortige zienswijze ingediend en doen eenzelfde voorstel aan hun gemeenteraad. De uitkomst van de quick scan is voor de gemeente Borssele aanleiding om verder af te zien van een reactie. B en w van Borssele doen daarom geen voorstel aan de gemeenteraad.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 12 april 2016, nr. 16005870;

b e s l u i t e n :

In te stemmen met de ingestuurde zienswijze van het college van gedeputeerde staten op het ontwerp rijks inpasingsplan Zuid-West 380 kV en het college op te dragen de minister van Economische Zaken hierover te informeren.

bericht op brief van: 3 maart 2016 Bureau Energieprojecten
uw kenmerk: DGETM-EO / 16022335 Inspraakpunt Zuid-West 380 kV-West
ons kenmerk: 16005874 Postbus 248
afdeling: Water, Bodem en Natuur 2250 AE VOORSCHOTEN
bijlage(n): 1
behandeld door: P.J. Sinke
doorkiesnummer: 0118-631136
onderwerp: Indienen van een zienswijze op het ter inzage liggende
ontwerp-inpassingsplan en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998
van de 380 kV hoogspanningsverbinding Rilland - Borssele

verzonden: 12 APR. 2016

Middelburg, 12 april 2016

Geachte heer Kamp,

Bij uw brief van 3 maart 2016, heeft u ons in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op het ontwerp inpassingsplan en geattendeerd op het feit dat de overige voor het project benodigde besluiten met betrekking op de 380 kV hoogspanningsverbinding Rilland - Borssele ter inzage liggen. Het gaat hierbij om twee gescheiden procedures. Ten eerste worden op grond van artikel 3.28 Wet ruimtelijke ordening de raden en staten gehoord over het voornemen om een Rijks inpassingsplan vast te stellen, waarbij Provinciale Staten wordt uitgenodigd om een reactie te geven. Daarnaast bestaat de mogelijkheid op basis van artikel 3.4 Algemene wet bestuursrecht in samenhang met artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening en de Crisis- en Herstelwet, voor het inbrengen van een zienswijze op de overige voor het project benodigde besluiten.

Met deze brief dienen wij een gezamenlijke zienswijze in met de gemeente Reimerswaal en gemeente Kapelle op het ontwerp inpassingsplan en het ontwerp besluit Natuurbeschermingswet 1998, voor de realisatie en instandhouding 380 kV verbinding Borssele-Rilland.

Voor de inhoud van de zienswijze verwijs ik u naar de bij deze brief gevoegde bijlage.

In aansluiting op deze zienswijze zal Provinciale Staten van de Provincie Zeeland worden gehoord op 3 juni 2016. Na behandeling wordt u van de reactie van Provinciale Staten van Zeeland op de hoogte gesteld.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

BIJLAGE 1

Gezamenlijke zienswijze Provincie Zeeland, gemeente Reimerswaal en gemeente Kapelle op het ontwerp inpassingsplan en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 van de hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV west.

Zoals de gezamenlijke colleges van gedeputeerde staten van Zeeland en de burgemeester en wethouders van de gemeenten Reimerswaal, Borsele en Kapelle bij brief van 12 januari 2016 al hebben aangegeven, staan nut en noodzaak van dit project in Zeeland behoorlijk ter discussie. Er wordt een alternatieven onderzoek gemist waarbij met name een kabelverbinding door de Westerschelde wordt onderzocht. Uw antwoorden in de brief van 22 februari 2016 hebben de twijfel over dit project bij ons niet kunnen wegnemen. Dit is voor ons aanleiding geweest om onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar alternatieven en nut en noodzaak van deze nieuwe verbinding. Daaruit komt voor wat betreft het alternatief verkabeling van delen van de 380 kV verbinding toch een ander beeld naar voren dan aangegeven in het ontwerp inpassingsplan. Wij gaan hier onderstaand verder op in.

Op 2 december 2015 heeft u de Tweede kamer schriftelijk geïnformeerd over de resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden van verkabeling en de consequenties hiervan voor met name het project Zuid-West 380 kV. Ook in uw brief van 22 februari aan de colleges gaat u daarop in. U geeft aan dat uit het advies van Tennenet naar voren komt dat ondergronds aanleggen van tracégedeelten Borsele-Rilland niet mogelijk is, omdat dan ontoelaatbare hoge overspanningen kunnen ontstaan op zowel het 380 kV station Borsele als Rilland. Ondergronds aanbrengen van 10 km acht u voor het gedeelte Rilland-Tilburg wel mogelijk. Mogelijk zelfs nog uit te breiden naar 20 km.

Uit het in onze opdracht verrichte onderzoek blijkt nu echter dat de beperkingen in Zeeland veroorzaakt worden door de knip die wordt aangebracht in het project 380 kV hoogspanningsverbinding Borssele-Tilburg. De hoge overspanningen die zich voor kunnen doen bij alleen aanleg van het gedeelte Borssele-Rilland (fase 1) verdwijnen op het moment dat ook fase 2 (Rilland-Tilburg) is aangelegd. Dan ontstaat een compleet andere situatie waarbij ook in het gedeelte Borssele-Rilland de mogelijkheid ontstaat om tracégedeelten van de 380 kV ondergronds aan te brengen. Onze onderzoekers geven bovendien aan dat met het treffen van technische voorzieningen de geconstateerde overspanningen, ook voor alleen fase 1, beheersbaar kunnen blijven.

Uit het alternatievenonderzoek komt verder naar voren dat wanneer u toch niet zou willen kiezen voor het ondergronds brengen van een 380 kV verbinding in Zeeland er nog andere mogelijkheden zijn om de impact van het project te verminderen. In ons onderzoek is een variant in beeld gebracht waarbij er voor wordt gekozen om delen van de 150 kV verbinding ondergronds aan te brengen en de nieuwe en bestaande 380 kV samen te brengen over het gehele tracé in plaats van alleen op het gedeelte Borssele-Willem Annapolder (WAP). Nu alsnog blijkt dat er ook in Zeeland mogelijkheden zijn voor verkabeling is dit een variant die volgens ons nader bekeken dient te worden.

Daarnaast is bij bestudering van de ter inzage liggende ontwerpbesluiten geconcludeerd dat bij het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 er onvoldoende zorgvuldig is gehandeld om effecten op kenmerkende natuurdoelen van de Oosterschelde en Westerschelde te voorkomen. Dit is in overleg met uw ministerie reeds eerder kenbaar gemaakt, maar heeft niet geleid tot aanpassingen.

Wij constateren dat de stukken waarop de aanvraag is gebaseerd, gedateerd zijn, ontbreken of geen onderdeel uit maken van het ontwerpbesluit. Verder is het uitgangspunt van de beoordeling van effecten op natuur foutief ingestoken. Er wordt uitgegaan van een geringe verandering van enkele draden en het project wordt niet beoordeeld als een nieuwe hoogspanningsverbinding. Verder geven de onderliggende stukken een onvolledig beeld van mogelijke effecten op de natuur. Onderzoeken ontbreken op de locaties waar meeste effecten zijn te verwachten (traject Kruiningen – Rilland). Essentiële onderdelen waaronder stikstofdepositie, habitatypeverlies en draadslachtoffers worden niet of onjuist onderzocht en beoordeeld in relatie tot de natuur doelstellingen.

De huidige insteek van het project zal naar onze mening leiden tot significant negatieve effecten op de natuurdoelen van de Natura 2000-gebieden Oosterschelde en Westerschelde & Saeftinghe waarvoor wij in Europees verband een verplichting hebben om deze te behalen. Met de huidige inspanningen en ontwikkelingen is dit al een lastige opgave. Het is vanuit de natuuropgave dan ook niet wenselijk en juridisch gezien ook niet mogelijk een vergunning voor het huidige tracé te verlenen. Ook uit dit oogpunt pleiten wij er voor om op het tracé waar de effecten op de natuur zich concentreren (grofweg Willem Annapolder-Rilland) te kiezen voor een van de alternatieven zoals hiervoor beschreven. Wij verwachten dat met deze alternatieven negatieve effecten op natuur kunnen worden voorkomen.

Samenvattend zijn wij van mening dat de door u getrokken conclusie dat verkabeling in het tracé gedeelte Borssele-Rilland niet mogelijk is niet correct heeft plaatsgevonden. De aangebrachte knip in het westelijk en oostelijk deel blijkt een grote impact te hebben op die conclusie maar is bij de presentatie van onderzoeksresultaten volledig buiten beschouwing gelaten. Daarmee ontstaat een verkeerde voorstelling van zaken en op deze wijze kan het ontwerp inpassingsplan niet vastgesteld worden. Wij roepen u op, om allereerst met de betrokken colleges in overleg te treden en daarbij aan de hand van de uitkomsten van ons alternatieven onderzoek, met inachtneming van onze opmerkingen ten aanzien van de impact van het tracé op de Zeeuwse natuurwaarden, te bezien op welke wijze er aanpassingen mogelijk zijn die het project verbeteren en daarmee het draagvlak te vergroten.